

קג: עין משפט ור מצוה

המנחות והנסכים פרק שנים עשר מנחות

מסורת הש"ס

כב א ב מ"י פ"ו מ"ג
מ"ה הל"ב י
כג ד ר"מ ט"ו ט"ז י
כד ה"י מ"י מ"ה
כה ו"י מ"י מ"ה
כז ח"י מ"י מ"ה
כח ט"י מ"י מ"ה
כט י"י מ"י מ"ה
ל ב מ"י פ"ו ט"ז ט"ח
מ"ב מ"י פ"ו מ"ה ט"ז

לא שנו אמר דאמר מנחה אבא לא אמר מנחה לא אמר מנחה פירוש משום דמנחת דבוק לשערין ולא שייך כלל גבי בלא שמן ולבושה: מאי לאו דלא אמר מנחה. וכגון דאמר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך כו': ומחצה בו. בשלמא לא אמר מנחה מיימי תרי בלא שמן אילו הייתי יודע

אלא כיון דאמר מנחת עשרון ומחצה אמאי מביא תרי הא אמרת דהיכל דלא אמר מנחה אין כלום ואם כן משום אטו חצי עשרון לא ליימי כלום: ו"ל ה"ב רבי שמעון פוהר בו. כיון דתפוס לשון ראשון ואיהו אמר מנחה הרי המתנדב נדריך המתנדבים קן פירש בנזקטם וקסה הא אוקימנא לעיל דבזן כבית שמיא דתפוס לשון ראשון אם כן ר' שמעון דקאי כבית הלל לית ליה תפוס לשון ראשון ו"ל הא אסקינא לעיל דמקוים דקר ציה ועוד יש לפרש דקאי אהא דלמחן לא נרסא דלמחן הרי עלי מנחה חצי עשרון ועשרון דנשלמא אי אמר עשרון וחצי עשרון אין זה דרך המתנדבין אלל חצי עשרון ועשרון דקאמר כוףף ליימי ומשני עשרון דקאמר כוףף ליימי ומשני דסגר כר' יוסי דלמחן [אף] בגמר דבריו ארם מתפוס: מתני' ומתנדב ארם מנחה של ששים עשרון ומביא בכלי אחד [א] (אם אמר הרי עלי ששים עשרון ומביא בכלי אחד) אמר הרי עלי ששים עשרון ומביא בכלי אחד ומביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן [ז] הציבור מביא ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד דיו ליחיד שהוא פחות מן הציבור אחד אמר ר"ש והלא אלו לפרים ואלו לכבשים [א] ואינם נבללים זה עם זה אלא עד ששים יבולין ליבול אמרו לו ששים נבללין וששים ואחד אין נבללין אמר להם כל מדות חכמים כן בארבעים סאה הוא טובל בארבעים סאה חסר קרטוב אינו יכול לטבול בהן: גמ' שאיל שאילה למעלה מרבי יהודה בר אילעאי מנין לאומר הרי עלי ששים ואחד מביא ששים בכלי אחד ו"ל בכלי אחד פתח רבי יהודה בר אילעאי ראש המדברים בכל מקום ואמר שכן מצונו ציבור מביאין ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד דיו ליחיד שיפחות מן הציבור אחד א"ל ר"ש והלא אלו פרים ואלו לכבשים אלו בלילתן עבה ואלו בלילתן רכה ואלו בלילתן שחרית ואלו בלילתן בין הערבים ואין נבללין מזה על זה [א] אמרו לו אמור אתה אמר [א] להם הרי הוא אומר וכל מנחה בלולה בשמים והרבה כבר אמרה תורה הבא מנחה שלשה להיבילל א"ל ששים נבללין בשמים ואחד אין נבללין אמר לו [ב] כל מדת חכמים היא בארבעים סאה הוא טובל בארבעים סאה חסר קרטוב אינו יכול לטבול בכרצה מטמא מטמא אוכלין כביצה חסר שומשוש אין מטמא מטמא אוכלין שלשה על שלשה מטמא מדרס שלשה על שלשה חסר נימא אחת אינו מטמא מדרס וכי אין נבללין מאי הוה תנן אמר כל כשר אמר רבי זורא כל הראוי לביולה אין בילה מעכבת [א] בו וכל שאינו ראוי לביולה בילה מעכבת רבי אמר רבי ביבי אמר רבי יהושע בן לוי מעשה בפרדה [א] אחת של בית רבי שמתה ושיערו חכמים את דמה ברביעיית מתיב רבי יצחק בר ביסנא [ב] העיד רבי יהושע ורבי יהושע בן בתירא [ג] על דם נבילות שהוא טהור מעשה והו [ד] ונחרין ערודים לאריות באיסמריא של מלך והו עולי ברם ולא אמרו להם דבר אישתיק אמר ליה ר' זריקא מאי מעמא לא אהדר ליה דאמר רבי חנין והו חייך תלואים לך מנגד זה הלוקח תבואה משנה לשנה ופחדת לילה ויומם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן כחייך זה הסומך על הפלטר וההוא

לא שנו דתפוס לשון ראשון אלל דלמחן מנחה מן העשורים דליכא למימר כיון דלמחן מנחה למנחה גמורה קמכוין אלל אמר מנחת ששורים מנחה אשעורים קאי ופטור דליכא למימר תפוס לשון ראשון. אלל י"ל הרי עלי ששורים פטור דודאי לשעורים איכוין: מאי לאו דלא אמר

מנחה. אלל הרי עלי קמת אפי' הכי כי אמר חצי עשרון לא אמר כלום. וליימי חד עשרון ותו לא: אי הכי רבי שמעון פוהר בו. כיון דתפוס לשון ראשון ואיהו אמר מנחה הרי המתנדב נדריך המתנדבים [א] ה"ג אף בגמר דבריו ארם תפוס. דלא אוליך נחך לשון ראשון למודיה ולא נחך אמרן למודיה אלל נחך וכלוהו וזה שאמרו מנחה חצי עשרון ועשרון פירושי קמפוס מנחה של חצי עשרון ועשרון והיינו שלא נדריך המתנדבים [ב] ובשעת רבי יוסי אמרו: מתני' ה"ג שכן מלינו שפיצור מביא וכו'. ל"ג פריס ל"ט עשוריים שלשה עשוריים לפי ו"ל"ד נכשים י"ד עשוריים הרי י"ג ולשני אילס ד' עשוריים ומנחת ולשני תמידין שנים ולשני נכשי מוסף דשנת שנים הרי פ"א: ולשני ליה ר"ג ששעון. וכי אותן פ"א עשוריים בכלי אחד היו: ופלל אלו לפרים ואלו לכבשים. ולי מערב להו מופסלי שמנת פריס דלילתה עבה שני לוגין לעשרון חצי לוג ל"ג עשוריים ומנחת נכשים דלילתה רכה רביעיית הדין לעשרון דיימי שלשה לוגין וכן דלילתה זו מוה ונמאלת זו חסירה וזו ימירה: אלל. מפני מה אין מביא מיד ששים ו"ל עשרין בכלי אחד דעך עשרים יבולין ליבול בכלי אחד בלוג אחד ו"ל אליבא דרבי אליעזר בן עקב נקט ע"ל [א] כ"פ שמי דשום [לעיל פה]. [ב] אלל מנחה של ששים עשרון אין לה [א] חצי לוגה: [א] נכשים ואחד אין נבללין. נתמיה: גמ' ראש המדברים בכל מקום. קרי ליה הכי משום מעשה דמעהה במסכת שנה [דף ג:] כל הראוי לביולה. כגון ששים עשוריים וראוי לכלי אחד כ"פ עשרים עשוריים וראוי ליבול מנו: אין בילה מעכבת [א] דלפי לא בלל כשר: בילה מעכבת בו. דנעתיק שיהא ראוי ליבול: ושיערו חכמים אם דמס. שלל ממנה: רביעיית. לידע אם יש בו רביעיית ויפשו ממנה נבילה. ואידי דאידי לעיל נשיעורים כל מדת חכמים כן הם נקט נמי להאי דשיעורא דרנכן היא. [א] רביעיית דאי יכול לקרש ולעמוד על כוים: ודאי ונחרין [א] ערודים לאריות. ערודי היער היו נחרין לזוך האריות: הלוקח ספוסא משנה לשנה. שאין לו קרקע לזרוע והיינו מיין תלואים שאינו יודע אם יהיו לו מעות לשנה הבאה: הפלטר. נתמס: וההוא

תורה אור השלם

- 1. וכל מנחה בלולה בשמן (הרבה) לכל בני אהרן (תורה אור באהרן)
- 2. והיו חייך תלואים לך מנגד ופתחת לרוב ויוקם ולא תאמן כחייך (דברים כח טו)

הנהרות הב"ה

- (א) ה"ג דיה ה"ג אף ו"ו המתנדבים ולא ביום בשיבת ר' יוסי אמרו: (ב) ד"ה אלל מביא וכו' ספק שני מדות דאמר הפלטר:

מובא רש"י

ר' שמעון בשיבת וכו'. ר' שמעון דפטר בלאחר מנחה מן השעורים אלל חייבה משום תפוס לשון ראשון. כשנת רבי יוסי אמרה דלמחן נמכתה מנחה (דף ס"ג) אף בגמר דבריו אלל נדבק מתלואות מוספ אלא נחך דברי. דתן הרי זו מנחת עולה מנחה שחל להיות הרי זו מנחת עולה דברי רבי דלמחן תפוס לשון ראשון. ירי יוסי דאמר אלל תפוס תהיה הילול ואל היה אפשר ליה לילול שני משום שחל וכן נכרו הילול זה אחר זה דבריו קיימין ותריבי ע' כשפסול ויתמך ריבא דבמי אלה עולה נכמי חליל שששים (מסכת ג"ז) ששורים עשוריים נבללין בלוג אחד ששים ואחד אין נבללין. נטל אחד הלך אל בית פ"א עשוריים בכלי אחד של שאין ראוי לשם שש עשר לוגין ונחללי דלמחן נכתיב מלות מדות [דף ס"ג] אפילו למנחה של ששים עשרין אלל לה אלל לוגה. ול דמסא דלילתן לנחך דלמחן ששים לוג קיי לה דלחן נבללין יוסא בכלל אחד [לעיל י"ג] ראש המדברים. מנחת חבול שניה עילי לנחך תהלי כלל מקום דמלמחן: גמ' ז"ל. אלל מנחת חסר כל מדת חכמים כן הוא. העמיה ית יל תפוס תבוצות ע' [א] מנחת חסר קרטוב. מה קטנה תפוס אלל חצי שמעיית לוג מביצה. וקיס לה לנחך שאין בית בלילתן מחייק אלל פחות ולא יתיר מנחת מרגלית, ומביי טעמיהה אללין ויקחיל י"ל מלל הילול אחר יתלל. והלל נכח תחת שלשה על שלשה מטמא מדרס. שיעור חכמים ששעוריה הו ראי לבינה וראו ושהו ז"ל. שלשה על שלשה. עסתיש. כל הראוי לביולה. מנחת חסר מקום המנחה מן המתנדב אלל מנחה של ששים עשרין ומחצה בכלל אחד, ואלל חצי הרי עלי

ואמר רבי יהושע בן בתירא רגלים שוקעין עד רכבותיהן קא מוהדר מר אמר ליה היכי תבואה משנה לשנה ופחדת לילה ויומם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן כחייך זה הסומך על הפלטר וההוא

שנים ואחד חסר בכלי אחד, ומתקיימין עטמה נחמי חסדים נבללין ביום רבי יצחק בר ביסנא [ב] העיד רבי יהושע ורבי יהושע בן בתירא [ג] על דם נבילות שהוא טהור מעשה והו [ד] ונחרין ערודים לאריות באיסמריא של מלך והו עולי ברם ולא אמרו להם דבר אישתיק אמר ליה ר' זריקא מאי מעמא לא אהדר ליה דאמר רבי חנין והו חייך תלואים לך מנגד זה הלוקח תבואה משנה לשנה ופחדת לילה ויומם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן כחייך זה הסומך על הפלטר וההוא

שנים ואחד חסר בכלי אחד, ומתקיימין עטמה נחמי חסדים נבללין ביום רבי יצחק בר ביסנא [ב] העיד רבי יהושע ורבי יהושע בן בתירא [ג] על דם נבילות שהוא טהור מעשה והו [ד] ונחרין ערודים לאריות באיסמריא של מלך והו עולי ברם ולא אמרו להם דבר אישתיק אמר ליה ר' זריקא מאי מעמא לא אהדר ליה דאמר רבי חנין והו חייך תלואים לך מנגד זה הלוקח תבואה משנה לשנה ופחדת לילה ויומם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן כחייך זה הסומך על הפלטר וההוא